

08—Paralelni algoritmi

TEMELJI PARALELNOG PROGRAMIRANJA

Objedinjenje

- ▶ Broj problema je manje-više neograničen.
- ▶ Rešenja, sa druge strane, često imaju zajedničke osobine.
- ▶ Ove zajedničke osobine mogu da se iskoriste da formiraju grupe rešenja.
- ▶ Ovo je odlična olakšica, pošto moramo da razumemo samo ograničen broj stvari da bi rešili veliki broj problema.

Digresija—uopštavanje

- ▶ Ovo je *namenjeno* da važi samo za HPC i naučne proračune, ali, istinski, važi za skoro sve.
- ▶ Naročito zanimljivo jeste koliko dobro važi za matematiku.
- ▶ Biti spolja i gledajući unutra, ponekad se čini da je matematika forma čarobnjaštva gde ljudi inicirane u njene unutarnje misterije jednostavno *znaju* šta da urade kroz neobjašnjive gnostičke metode.
- ▶ Ovo, naravno, nije tačno: proces je gotovo uvek pokazivanje homomorfizma između nečega što znamo i nečega što proučavamo i portovanje znanja iz prvog u drugi.
- ▶ Zanimljiv sajt koji pokušava da ilustruje univerzalne alate za ovako što je <http://www.tricki.org/tricki/map>
- ▶ Dobra knjiga na ovu temu je *Concrete Mathematics*

Klase numeričkih metoda

- ▶ HPC je gotovo uvek namenjen raznim numeričkim metodama.
- ▶ Numeričke metode su, jednostavno rečeno, mehanizmi za rešavanje matematičkih problema kroz mehaničke metode.
- ▶ Možda se naleteli na termin kroz 'numeričku analizu' što je rešavanje *analitičkih* problema kroz mehaničke metode, ali štošta-drugo je podložno istom procesu. Čak i stvari za koje ne bi pomislili da imaju tu ranjivost.
- ▶ Numeričke metode koje se često primenjuju u HPC sistemima se mogu podeliti u sedam klasa poznatih kao 'sedam patuljaka'

Sedam patuljaka

1. Gusta linearna algebra
2. Retka linearna algebra
3. Spektralni metodi
4. Metodi N tela
5. Struktuirane mreže
6. Nestruktuirane mreže
7. Monte Karlo metode

Proširenje

- ▶ Ovo su, kada je podela napravljena, zaista bile glavne stvari zbog kojih se traćilo HPC vreme, no vreme je donelo i par novih oblasti koje su bitne.

Četiri... džina? Gnoma?

- I. Prolazak kroz grafove.
- II. Konačne mašine stanja.
- III. Kombinatorička logika.
- IV. Statističke tehnike mašinskog učenja.

Klase problema i klase rešenja

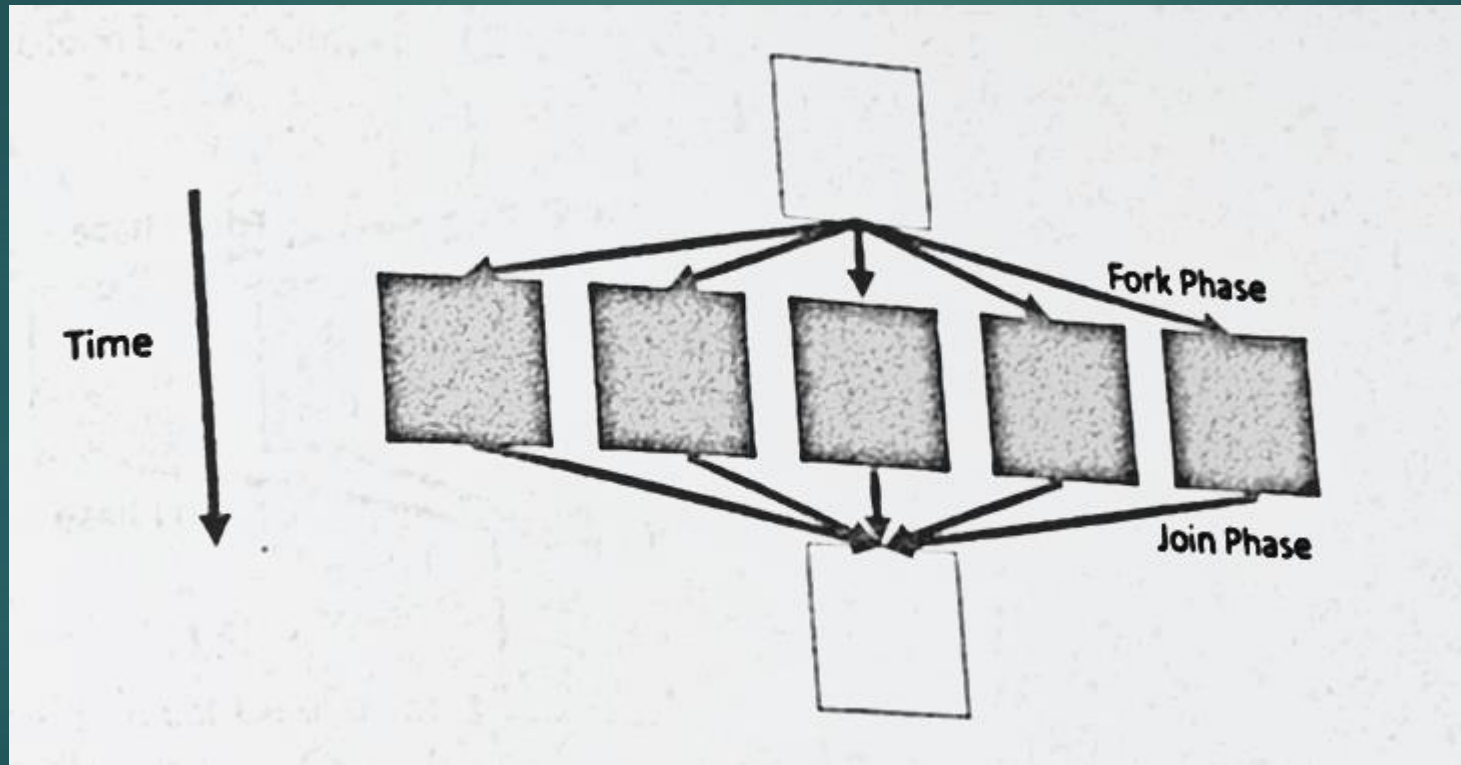
- ▶ Dok klase problema *donekle* nameću prirodu rešenja, klase rešenja *određuju* prirodu rešenja
- ▶ Klase problema su tipovi izazova sa kojima se susrećete
- ▶ Klase rešenja su više kao alatke koje imate da te izazove nadmašite.

Primeri generičkih klasa paralelnih algoritama

Klasa	Primer
Fork/join	Paralelni for
Zavadi pa vladaj ¹	FFT, paralelno sortiranje
Halo zamena	Sistem konačnih elemenata odn. konačne razlike za diferencijalne jednačine.
Permutacije	Kanonov algoritam, FFT
Sramotno paralelna	Monte Carlo
Menadžer-Radnik	Adaptivno rafinisanje meš-a
Zadaci protoka podataka	Pretraga po širini

¹ Zavadi pa vladaj je naravno naš prevod '*Divide et impera*' što Englezi prevode kao '*Divide and conquer*.' Naš prevod je bolji, ali nažalost, manje ima smisla primenjen na algoritme.

Fork/join

Fork/join

- ▶ Ovo je najjednostavniji generički algoritam za paralelizaciju.
- ▶ Vi ste ga koristili, konzervativno, barem hiljadu puta.
- ▶ Lepa stvar jeste u tome što *radi* za veliki broj problema.
- ▶ Fork znači da jedinstvenu nit izvršavanja cepamo na više niti, a join znači da posle faze paralelnog izvršavanja:
 - ▶ Re-sinhronizujemo ono što se izvršava.
 - ▶ Akumuliramo rezultate.
 - ▶ Vraćamo se na jednostruko izvršavanje.
- ▶ Fork/join nije samo OpenMP stvar, nešto vrlo slično je moguće na svakoj arhitekturi, a naročito prirodno na bilo čemu sa deljenom memorijom.

Zavadi pa vladaj

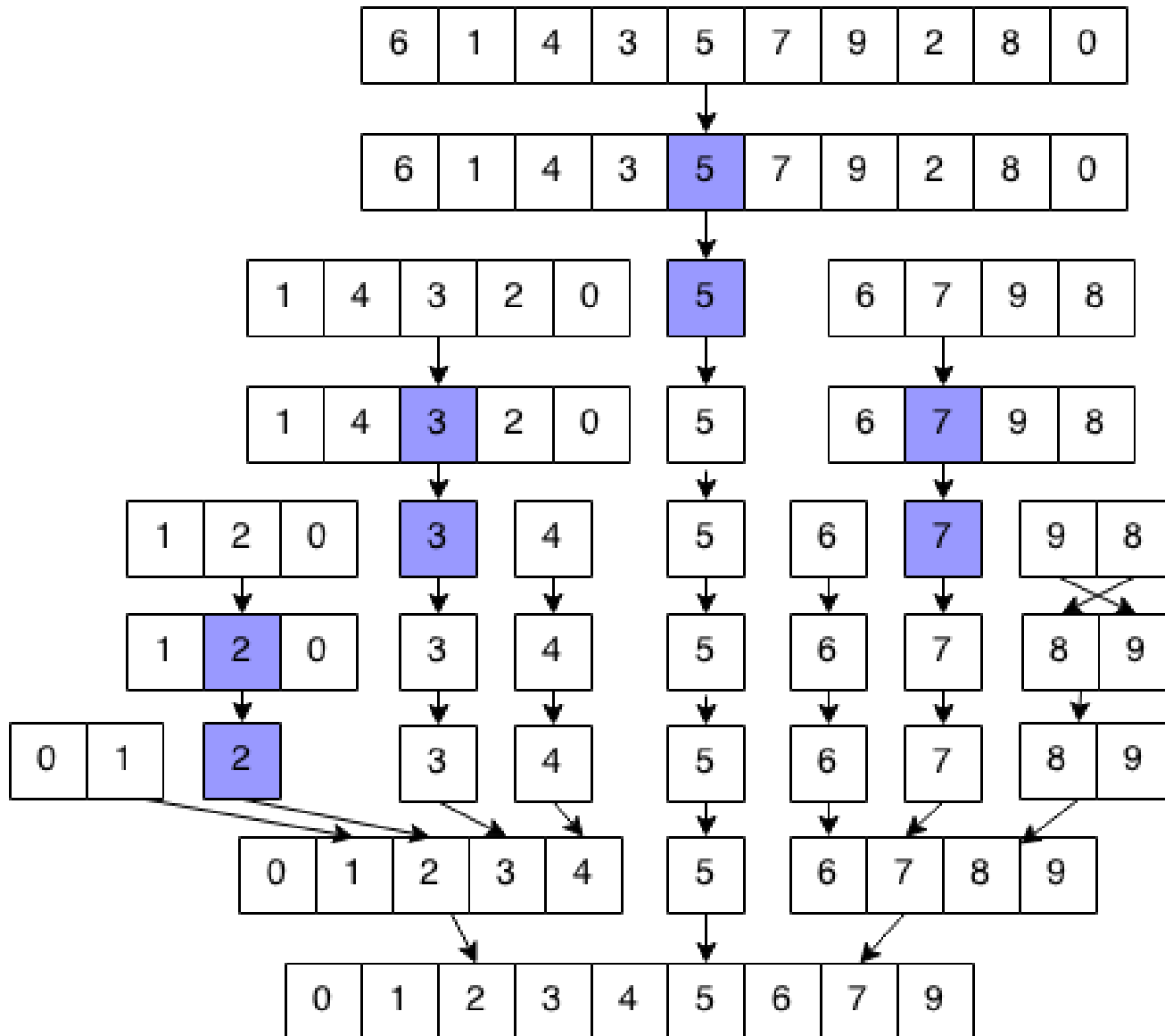
- ▶ Ideja zavadi-pa-vladaj algoritama jeste da se nekakav problem:
 - ▶ Podeli na manje delove
 - ▶ Rekurzivno se *nastavi* deljenje
 - ▶ Deljenje na manje delove ide sve dok se ne dostigne 'atomski' nivo operacije koji:
 - ▶ Ne može dalje da se deli
 - ▶ Komputaciono je trivijalan.
- ▶ Zavadi-pa-vladaj imaju smisla i u serijskoj implementaciji, ali zaista zablistaju u paralelnom slučaju, naročito u situaciji deljene memorije.
- ▶ Sistemi distribuirane memorije stvaraju problem u tome što kašnjenje u komunikaciji može da "pojede" prednosti koje zavadi-pa-vladaj donosi.

Quicksort

- ▶ Najklasičniji primer zavadi-pa-vladaj algoritma je, naravno, quicksort algoritam za sortiranje.
- ▶ Quicksort je najbrži algoritam za sortiranje *u opštem slučaju*.
 - ▶ Moguće je dokazati da nema bržeg ključ-baziranog algoritma za sortiranje.
 - ▶ To i dalje ostavlja sisteme za sortiranje koji *nisu* bazirani na ključu.
 - ▶ Takođe, Quicksort je danas manje primenjen nego nekada zbog pragmatike upotrebe sortiranja u stvarnom kodu i frekvencije patoloških ulaza.
- ▶ Uprkos tome, i dalje se koristi (npr. .NET koristi QS podrazumevano, i zanimljiv je kao test paralelizacije)

Quicksort

- ▶ Trebalo bi da ovo znate ali...
- ▶ Za neki niz odabrati nasumično element koji će biti stožer (pivot), te onda napraviti dva pod-niza, elementi veći od stožera i elementi manji od stožera.
- ▶ Ovaj proces izvršiti rekurzivno na rezultujućim pod-nizovima, sve dok se ne dobiju nizovi sa samo jednim elementom.
- ▶ Pročitati sortirani niz sa leva na desno

Quicksort

```
1 private void SmartSort(List<int> list){
2     SmartSort(list, 0, (list.Count - 1 > 0) ? list.Count - 1 : 0);
3 }
4 private void SmartSort(List<int> list, int lo, int hi){
5     if (lo >= hi) return;
6     int pivot = lo + (hi - lo) / 2;
7     int temp;
8     int storeLoc = lo;
9     temp = list[hi];
10    list[hi] = list[pivot];
11    list[pivot] = temp;
```

Quicksort

Quicksort

```
12  for (int i = lo; i < hi; i++){
13      if (list[i] < list[hi]){
14          temp = list[storeLoc];
15          list[storeLoc] = list[i];
16          list[i] = temp;
17          storeLoc++;
18      }
19  }
20  temp = list[storeLoc];
21  list[storeLoc] = list[hi];
22  list[hi] = temp;
23  SmartSort(list, cmp, lo, storeLoc - 1);
24  SmartSort(list, cmp, storeLoc + 1, hi);
25  return;
26 }
```

Paralelizacija Quicksort algoritma

- ▶ Momenat kada počne rekurzija, mi možemo da algoritam paralelizujemo.
- ▶ Ako pogledate kod, videćete da do samog kraja, svaka rekurzivna komponenta se izvršava u potpunoj paraleli.
- ▶ Nema izazova, pokrenemo rekurzivne komponente u paraleli i gotovi smo.
- ▶ Problem je u distribuiranim arhitekturama gde to što je neophodno da se podaci prebacuju sa mesta na mesto dramatično smanjuje efikasnost.
- ▶ Rešenje? Quicksort modifikacija bazirana na *uzorkovanju*.

Quicksort sa uzorkovanjem

- ▶ Za niz od N elemenata i P procesa se niz podeli na P jednakih segmenata veličine N/P . Svaki proces dobije jedan taj segment.
- ▶ Svaki proces lokalno QuickSort-uje svoj segment.
- ▶ Rezultujuće sortirane nizove mi *uzorkujemo* tj. uzimamo vrednosti iz njih na način baziran na globalnoj veličini N i broju procesa P tako što ozimamo uzorke na svakoj Q -toj lokaciji počevši od 0 gde je Q

$$Q = \frac{N}{P^2}$$

- ▶ To znači da su indeksi koje uzorkujemo oblika:

$$0, \frac{N}{P^2}, \frac{2N}{P^2}, \dots, (P-1) \frac{N}{P^2}$$

Quicksort sa uzorkovanjem

- ▶ Sada kada imamo odabrane uzorke po svim procesima, oni se skupljaju u korenski proces i sortiraju sa sekvencijalnim QuickSort-om.
- ▶ Iz sortiranog skupa uzoraka se bira $P-1$ stožerskih vrednosti koristeći isti sistem uzorkovanja koji se koristio da se skup uzoraka napravi.
- ▶ Sve stožerske vrednosti se pošalju svakom procesu.
- ▶ Svaki proces podeli svoj deo globalnog niza u P segmenata koristeći $P-1$ sožerskih vrednosti.
- ▶ Nad rezultujućim podacima se primeni MPI All-to-all operacija čiji je rezultat da svaki od P procesa dobije sve primere jednog od P segmenata.
- ▶ Pristigle komponente segmenata se lokalno spoje i serijski QuickSort-uju.
- ▶ Sortirani nizovi se spoje u redosledu P -vrednosti. Algoritam je gotov.

Quicksort sa uzorkovanjem

- ▶ Primetite da često quick sort-ujemo serijski, lokalno.
- ▶ Ovo je šansa da još ubrzamo ovaj algoritam kroz hibridni pristup gde MPI koristimo da implementiramo ceo algoritam, a OpenMP da bi maksimalno ubrzali lokalne QuickSort-ove koji se prirodno paralelizuju na arhitekturama sa deljenom memorijom.

Menadžer-radnik

- ▶ Ovo je opšti obrazac paralelnog programiranja gde ima jedna nit odn. proces sa posebnim zaduženjima započinjanja procesa i kontrole, i određeni broj uslužnih niti odn. procesa koji rade sav posao.
- ▶ Ovo je prirodno u interaktivnim aplikacijama gde, očigledno, zaista *postoji* posebna nit: GUI nit.
- ▶ Menadžer-radnik rešenja su naročito dobro prilagođena problemima gde ne znamo unapred šta će se u svakom koraku algoritma desiti, no to dinamički evoluira tokom rada.

Deljena magistrala poruka

- ▶ Softverski šablon kojim se implementira menadžer-radnik jeste da postoji deljena magistrala podataka (message bus) koji niti/procesi dele na koji, tipično, piše korenska nit/proces, a koji osluškuju uslužne niti/procesi.
- ▶ Ako ste radili moderne tehnike distribuiranih serverskih sistema možda ste naleteli na jednu implementaciju ovoga: Kafka.
- ▶ U lokalu se nešto slično koristi: svaki GUI sistem je napravljen na sličan način, naročito u Windows-u gde se zaista sve radi preko poruka.

Sramotno paralelni algoritmi

- ▶ Zašto sramotno?
- ▶ Pa, ideja je, da je *toliko lako* paralelizovati ove algoritme da vas je, kao HPC inženjera, praktično sramota.
- ▶ Renderovanje je klasičan primer.
- ▶ Još, možda, impresivniji primer je skoro bilo koji Monte Karlo algoritam.
- ▶ Monte Karlo algoritmi su takvi da, efektivno, pogađaju nanovo i nanovo i nanovo i nanovo proizvodeći rezultat koji, istina, nije tačan, ali je svakom iteracijom pogađanja sve tačniji, tj. koriste nasumično uzorkovanje da se asimptotski približavaju tačnom odgovoru.
- ▶ Ono što čini većinu Monte Karlo metoda sramotno paralelnim jeste to što iteracija 3039 nema ništa zajedničko sa iteracijom 2929. Mogu se izvršiti u bilo kom redosledu i ne komuniciraju.
- ▶ *Fantastično.*

Primer Monte Karlo algoritma— računanje broja π

- ▶ Napravimo jedinični kvadrat 1×1 .
- ▶ U tom kvadratu upišemo jedinični krug.
- ▶ Nasumično generišemo vrednosti unutar jediničnog kvadrata.
- ▶ Brojimo dve vrednosti: koliko smo tačaka generisali i koliko od tih tačaka je u krugu.
- ▶ Odnos između broja tačaka u krugu i broja tačaka ukupno će asimptotski prilaziti $\pi/4$.

Kako paralelizovati ovaj algoritam?

- ▶ Lako!
- ▶ Sve što treba jeste da radimo ovu operaciju paralelno koliko god hoćemo i da na kraju toga skupimo sve brojeve kroz redukciju.
- ▶ Gotovo.
- ▶ Sramota vas je, zar ne?

Halo komunikacija

- ▶ Često imamo veoma paralelan slučaj gde svi procesni elementi rade istu stvar nad različitim podacima skoro bez komunikacije.
- ▶ Skoro?
- ▶ Pa ako svaki procesni element ima svoj prostorno kompaktan domen gde radi svoju stvar jedini problem su *granice* tih prostorno kompaktnih domena.
- ▶ Budući da particija podataka odgovara particiji prostora, komunikacija je relevantna samo na tim slojevima između.
- ▶ Taj sloj se zove 'Halo' odn. 'Oreol' i ima osobinu dubine, tj. može biti dubok 1, 2, 3, itd. tačaka.

Primeri halo komunikacije

- ▶ Traženje ivica nad velikom slikom (dubina od 0 do 7)
- ▶ Rešavanje parcijalnih diferencijalnih jednačina za advekciju.
- ▶ Množenje retkih matrica.

Advekcija

- ▶ Advekcija je opšti slučaj da se nekakvo skalarno polje $f(x, t)$ širi ka smeru uvećane vrednosti skalarne vrednosti x , brzinom v kroz vreme.
- ▶ Šta?
- ▶ Mislite, na primer, provođenje toplote.
- ▶ Matematički, ovo je problem da za neku graničnu vrednost, rešimo parcijalnu diferencijalnu jednačinu:

$$\frac{\partial f}{\partial t} = -v \frac{\partial f}{\partial x}$$

Advekcija

- ▶ Numerički, možemo da rešimo pređašnju jednačinu kroz metod konačnih razlika.
- ▶ Prvo, diskretizujemo i vreme i prostor, vreme u korake simulacije dt , a prostor u uniformni meš.
- ▶ Onda se situacija svodi na rešavanje jednačine

$$\frac{\overset{\text{Vreme}}{f_i^{n+1}} - \underset{\text{Prostor}}{f_i^n}}{dt} = -v \frac{f_{i+1}^n - f_i^n}{dx}$$

Diskretizacija i parametri

- ▶ U predašnjem dx i dt su samo veličine koraka diskretizacije, a v je parametar simulacije, tako da možemo da uzmemo da te vrednosti imamo.
- ▶ Takođe, ako imamo početne vrednosti (što je neophodno za rešavanje diferencijalnih jednačina bilo koje vrednosti, budući da bez početnih vrednosti diferencijalne jednačine u stvari definišu *porodice* funkcija, a ne specifične funkcije) jasno je da za momenat $n+1$ sve što nam treba proističe iz momenta n , tj. poznato je.

Konačni oblik jednačine

$$f_i^{n+1} = f_i^n - v \frac{dt}{dx} \left(\frac{f_{i+1}^n - f_i^n}{dx} \right)$$

Komunikacija između procesa

- ▶ U slučaju advekcije komunikacija je trivijalna: samo nam treba pređašnje stanje elementa odmah 'desno' od nas i ništa više. To znači da je transmisija podataka relativno jednostavna.
- ▶ Halo je ovde dubok samo 1 i nesimetričan je.

Permutacija

- ▶ Sistem permutacije jeste specijalizovana forma paralelizma na nivou podataka koji je karakterističan i za halo komunikaciju
- ▶ Razlika jeste u tome što jednostavna halo komunikacija nije dovoljna, no je potrebno komunicirati kompleksnije na takav način da su prave informacije na pravom mestu u pravom trenutku.
- ▶ Ovo može biti poprilično izazovno zato što zahteva da se, efektivno, radi na konstantno pomerajućem modelu memorije.
- ▶ Primer je Kanonov algoritam za distribuirano množenje gustih matrica.
 - ▶ Žao mi je.

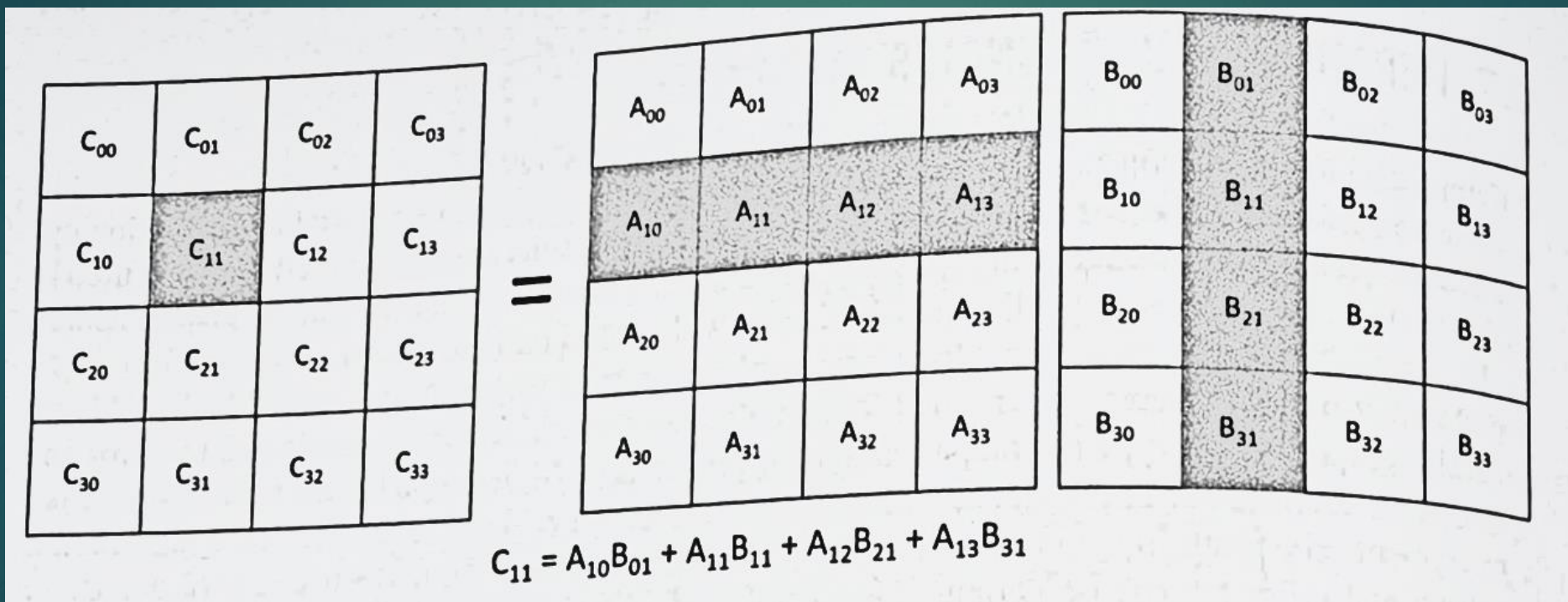
Kanonov algoritam

- ▶ Treba da pomnožimo dve matrice i smestimo rezultat u treću.
- ▶ Prvo, podelimo matrice na ravnomerne blokove koje odgovaraju jedne drugima, tj. i C i A i B imaju isti broj blokova.
- ▶ Onda te blokove podelimo između niti/procesa.

Kanonov algoritam

$$\begin{array}{|c|c|c|c|} \hline C_{00} & C_{01} & C_{02} & C_{03} \\ \hline C_{10} & C_{11} & C_{12} & C_{13} \\ \hline C_{20} & C_{21} & C_{22} & C_{23} \\ \hline C_{30} & C_{31} & C_{32} & C_{33} \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline A_{00} & A_{01} & A_{02} & A_{03} \\ \hline A_{10} & A_{11} & A_{12} & A_{13} \\ \hline A_{20} & A_{21} & A_{22} & A_{23} \\ \hline A_{30} & A_{31} & A_{32} & A_{33} \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline B_{00} & B_{01} & B_{02} & B_{03} \\ \hline B_{10} & B_{11} & B_{12} & B_{13} \\ \hline B_{20} & B_{21} & B_{22} & B_{23} \\ \hline B_{30} & B_{31} & B_{32} & B_{33} \\ \hline \end{array}$$

Kanonov algoritam

Problem

- ▶ Ovde je teškoća u tome što u procesu odgovornom za C11, recimo, imamo samo A11 i B11. Ništa drugo. Možemo da pomnožimo podmatrice A11 i B11, nema problema, ali šta onda?
- ▶ Naravno, mogli bi da držimo celu matricu svuda, ali onda sve što imamo jeste model deljene memorije što je lepo ali...

Rešenje

- ▶ Rešenje je komunikacija korak-po-korak.
- ▶ Ako opet pogledamo na onu jednačinu

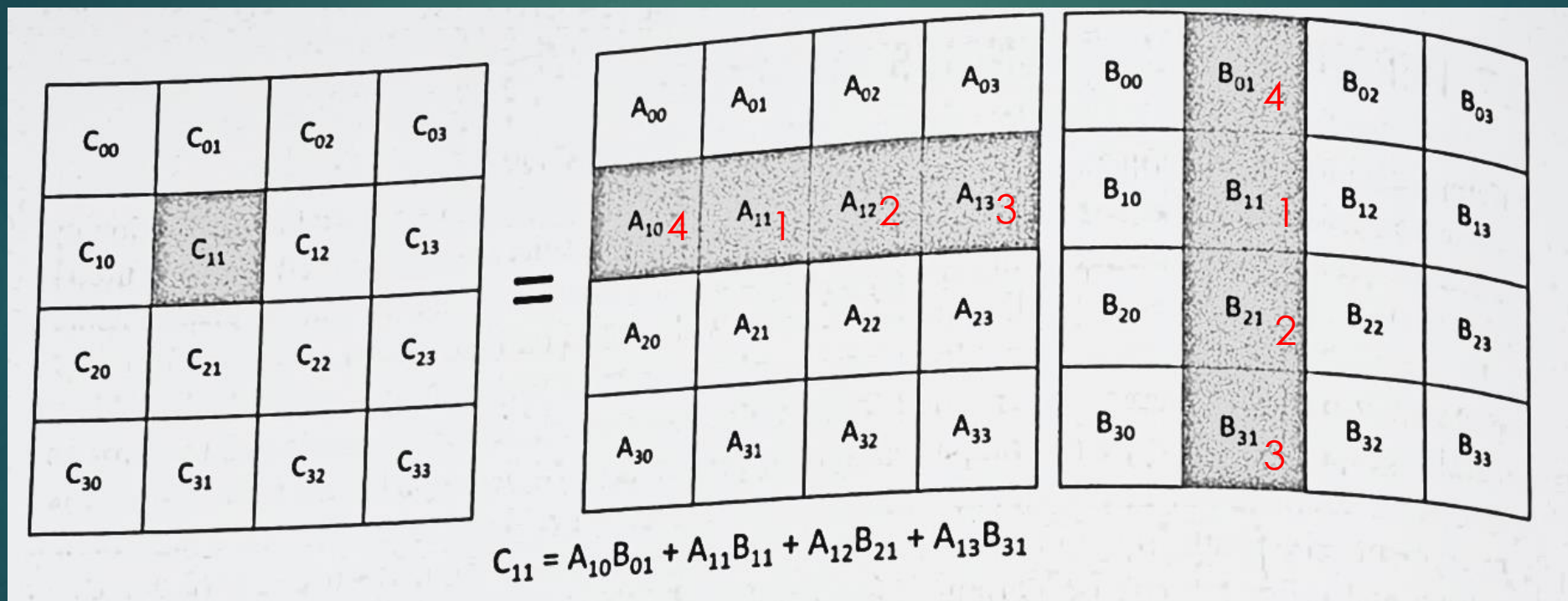
$$C_{11} = A_{10}B_{01} + A_{11}B_{11} + A_{12}B_{21} + A_{13}B_{31}$$

Rešenje

- ▶ Podelili smo ono što treba da se uradi na korake (imamo i još jedan korak na kraju toga: redukciju, ali to nije problem) i valja primetiti da možemo da tačno vidimo na onoj slici podele kad nam treba koji komad podataka.

Sekvenca zavisnosti od podataka

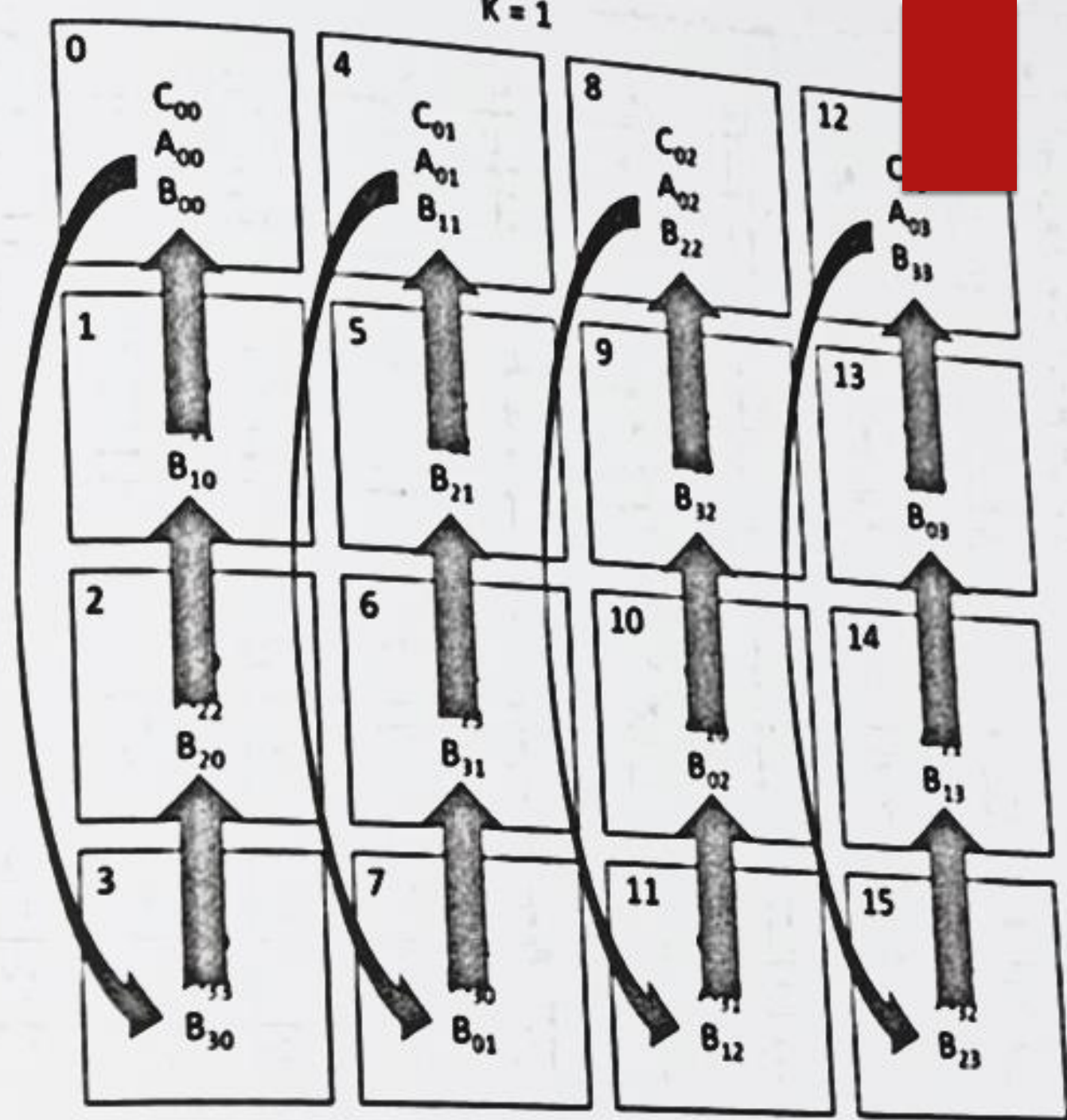
Generalizacija

- ▶ Prirodno, ovo isto bi mogli da napravimo za bilo koju ćeliju C
- ▶ Obrazac je apsolutno isti.
- ▶ Ostaje da vidimo šta tačno razlikuje šta nam treba u koraku $N+1$ u odnosu na korak N
- ▶ Odgovor: Treba nam šta je u A u ćeliji odmah desno, a u B u ćeliji odmah dole.
 - ▶ Uz wraparound kao da je matrica projektovana na površinu torusa, naravno.
- ▶ I to nam treba za svaki korak *u svakom procesu*.
- ▶ Drugim rečima, uvek nam treba ista *količina* podataka, samo koji su to podaci se menja.
- ▶ Način na koji se to menja je *predvidiv*.

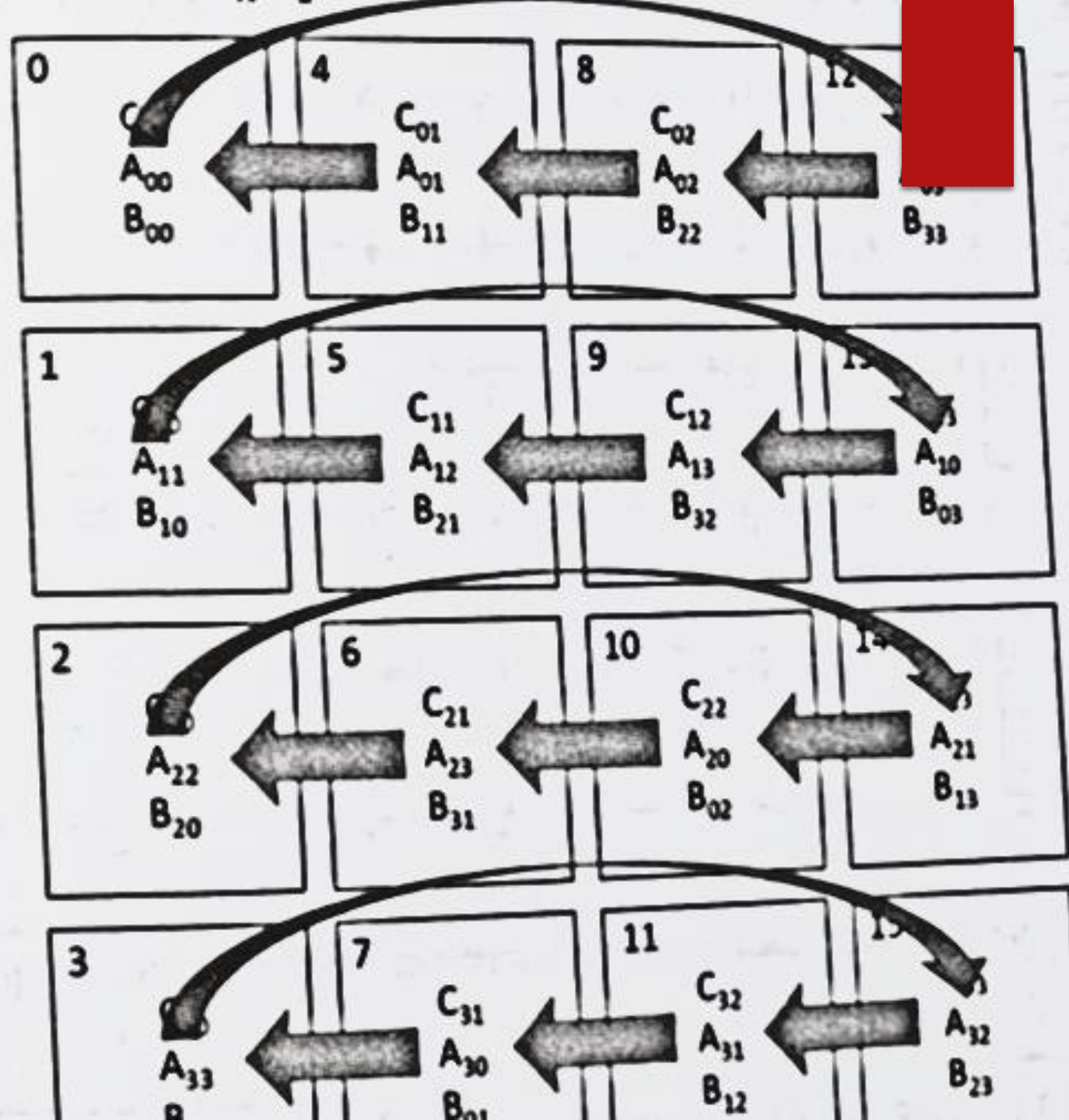
Kanonov algoritam

- ▶ Kanonov algoritam je da, dakle, podelimo matricu kao što smo pričali, a onda za svaki korak (koji zavisi od broja blokova na koje delimo matrice) izvršimo mroženje, a onda šiftujemo matricu A ulevo, a matricu B nagore.
- ▶ Onda samo ponovimo stvar.
- ▶ Drugim rečima, permutacijom ukupnog skupa vrednosti mi činimo algoritam vrlo jednostavnim budući da uvek radi isto, samo sa drugim podacima.
- ▶ Dodatan bonus: C matrica se ne pomera, što znači da će na kraju svaki proces imati isti blok kao na početku, samo sa skupljenim vrednostima u sebi koje samo treba gather-ovati.

Kanonov algoritam

Kanono algoritam

Model toka zadatka

- ▶ Task dataflow (model toka zadatka) je, na neki način, maksimalno generički model paralelizacije.
- ▶ Postave se podaci i veze između podataka, i onda se rezultujući graf particioniše između procesa uz očekivanu sinhronizovanu komunikaciju tamo gde linija particije između procesa seče ivice grafa.
- ▶ Ovaj pristup se često koristi kada je potrebno raditi mašinsku paralelizaciju
 - ▶ Breakthrough wanted: Imati softverske alate koji paralelizuju umesto nas bi bilo zgodno.
- ▶ Takođe se još više koristi za grafove usled prirodnog homomorfizma između njega i domena problema.